

FRANC BENEDIK

TALCI NA GORENJSKEM

*Nihče ne more biti kaznovan
za dejanje, ki ga ni storil!*

Po nemški okupaciji Gorenjske je Hitler že 21. aprila 1941. leta vojaško upravo nadomestil s civilno upravo. Za šefa civilne uprave je imenoval Franca Kutschero. Glavna naloga nemških oblastnikov je bila, da pripravijo čimprejšnjo priključitev okupirane Gorenjske k rajhu. Nemci niso izbirali sredstev in metod, da bi kar najhitreje uresničili ta cilj. Že pred napadom na Jugoslavijo so imeli izdelane načrte za preseljevanje in ponemčevanje Slovencev na Gorenjskem. Maja 1941 so preuredili v preseljevalno taborišče gimnazijo v Šentvidu in žensko kaznilnico v Begunjah. Taborišča v Šentvidu od leta 1942 niso več uporabljali in so za preseljevalne namene usposobili grad v Goričanah, medtem ko so taborišče Begunje že ob koncu maja spremenili v gestapovsko

<h1 style="text-align: center;">Bekanntmachung</h1> <p style="text-align: center;">In Ausführung seiner Tätigkeit bei der öffentlichen Verwaltung Wortlaut in deutscher Übersetzung</p> <p style="text-align: center;">ein Angehöriger der deutschen Schutzpolizei.</p> <p style="text-align: center;">Als Strafe für diesen Mord wurden heute</p> <p style="text-align: center;"><u>10 kommunistische Aufrührer erschossen.</u></p> <p style="text-align: center;">So wird in Zukunft jeder Mord gesühnt werden, der an dieses begangen wird die für Sicherheit und Ordnung im Deutschen Gebiet eintritt.</p> <p style="text-align: center;">Veldes, den 9. August 1941</p> <p style="text-align: center;">Der Chef der Zivilverwaltung Kutschera</p>	<h1 style="text-align: center;">Razglas</h1> <p style="text-align: center;">Na izvedbo svoje službe in vesnem-izpolnjevanju svoje dolžnosti je Kutschera ruka usmerila</p> <p style="text-align: center;">nemškega varnostnega stražnika.</p> <p style="text-align: center;">V obeh tega usmrti je bilo danes ustrejenih</p> <p style="text-align: center;"><u>10 komunističnih upornikov.</u></p> <p style="text-align: center;">Na ta način bo v budućnosti poplavljen vsak umor onih, ki v zasedenem ozemlju sluzijo javnemu redu in varnosti.</p> <p style="text-align: center;">Veldes, dne 9. avgusta 1941.</p> <p style="text-align: center;">Nacelnik civilne uprave Kutschera</p>
---	---

Lepak o talcih, ustreljenih 9. avgusta 1941 v Dragi pri Begunjah

ječo, ki je ves čas do osvoboditve, maja 1945, simbolizirala nacistično nasilje in strahovlado na Gorenjskem.

Nemški načrti o preseljevanju, germanizaciji in nazadnje o priključitvi Gorenjske k rajhu bi se brez dvoma uresničili, če jih ne bi vstaja in oborožen boj preprečila. Ker je bila partijska organizacija na Gorenjskem zelo močna in ker so obstajali tudi dobri objektivni vzroki (preseljevanje), se je vstaja na Gorenjskem tudi najprej pričela. Najbolj organizirane priprave so bile v kamniškem okrožju, kjer se je vstaja pričela 27. julija 1941. leta. Nemška reakcija ob vstaji je bila zelo ostra. Ne le, da so takoj pričeli s policijskimi enotami zasledovati prve partizane, ampak so posegli po zelo drastičnih ukrepih — uvedli so policijsko uro in pričeli s streljanjem talcev. Šef civilne uprave je 28. julija 1941 izdal razglas, s katerim je uvedel policijsko uro od 22. ure zvečer do 4. ure zjutraj s pripombo, da bodo na mestu ustrelili vsakega, ki ga bodo v tem času dobili na prostem in ne bo obstal na prvi poziv. Dne 29. julija 1941 je šef civilne uprave Kutschera ustanovil posebno sodišče za sojenje komunistom, ki bi naredili oziroma poskušali narediti sabotažo na zasedenem ozemlju. To sodišče so sestavljali sodni svetnik dr. Kurt Messiner kot predsednik, SS Sturmbahnführer dr. Bauer in kapetan zaščitne policije Heinz Hübner. Obtožnico je pred tem sodiščem zastopal eden od SS führerjev, ki jih je imenoval poveljnik varnostne policije. Posebno sodišče je zasedalo po potrebi in v kraju, ki ga je določil predsednik, o razpravi, sodbi in njeni izvršitvi so pisali zapisnik. Smrtne obsodbe z ustrelitvijo je izvrševal eksekucijski oddelek 181, rezervnega policijskega bataljona. Obsodbe je moral odobriti Kutschera, ki si je pridržal tudi pravico, da je v posameznih primerih določil drugačne oblike smrtne kazni. Nacisti so na ta način skušali opravičiti oziroma »pravno utemeljiti« streljanje talcev. Vendar je bilo mnogo smrtnih obsodb izvršenih tudi mimo tega sodišča.

Sodišče je prvič zasedalo 1. avgusta 1941 in obsodilo na smrt štiri zapor-nike iz begunjske jetnišnice zaradi prepovedane posesti orožja in zaradi udeležbe pri komunističnih sabotažnih dejanjih. Obsojeni so bili: Leopold Dremelj, Mirko Eksler, Alojz Glavič in Ignac Hren. Obsodbo so izvršili pri opuščeni Vrbančevi opekarni pri Begunjah 2. 8. 1941; dva talca so ustrelili, dva pa obesili. Nemci so računali, da bo ta krvavi primer uspešen opomin pred nadaljnjim širjenjem upora. Res je, da so prva eksekucija in prav tako vse druge močno odmevale med prebivalstvom, vendar nikdar ni bil dosežen cilj, ki so si ga zastavili Nemci, da bi s tem zavrla nadaljnji razvoj oborožene vstaje in širjenje OF.

V prvem obdobju streljanja talcev je veljalo pravilo, da so za vsakega padlega Slovenca, ki je bil naklonjen Nemcem, ustrelili 5 talcev, za vsakega ubitega Nemca pa 10 talcev.

Od 2. avgusta 1941 do 17. aprila 1945 so nacisti umorili na Gorenjskem v 127-tih skupinah 1270 talcev. Leta 1941 je bilo usmrčenih v 22-tih skupinah 152 talcev, leta 1942 v 48-tih skupinah 612 talcev, leta 1943 v 19-tih skupinah 153 talcev, leta 1944 v 28-tih skupinah 315 talcev in leta 1945 v 10 skupinah 38 talcev.

Prvo skupino talcev so ustrelili v bližini begunjskih zaporov, v Vrbančevi cegunci, nato pa so pričeli streljati talce v bližnji dolini Drage, kjer so ustrelili prve skupine že 6. 8. 1941, zadnjo skupino pa so v Dragi ustrelili 24. 5. 1942. Draga je tako postala simbol trpljenja v prvih dveh letih upora, saj je bilo tam ustreljenih v štirinajstih skupinah 182 talcev. Kljub temu da so bila stre-

... Gyula néna.!!! 10. April 42
ap
f puvih kritikal To pordravlan
in poljubljani kakor tudi Maryina in Thiso.
Ejer fast sem tukej clanes rednikrat mid
živini, ali rač. mi ni kjer moram v svet
ko rapušica Toke in lva mpušica ljina otroka
dobro in mi mi rač. Ejer moram imeti rač.
kjer sem se borio za vododo in rami avsak
za otroke. Delati smo in vse ji bilo iridano
rača so rrtre brez potrebe. Prosim To Johana
Ti imas pravico da račteras od Petric kovi
kar ko mi ni gopera ko se bo uredila rač.
Toke manoras puij in gopera na mi me
oč. Ti je le moa oči otroka dobro rač.
da neboja tako rapušica in me rač.
inot, tak ko je inot in rač. unrat, rač.
ko puvija giba spon led mi in daga
živeti. Kiri lin sem puvia rač.
čaj Ti pošljem rač.
pordrave in poljube radi rač.
Čas rapušica in na rač.
rač.

Poslovilno pismo Antona Benčiča

ljanja v Dragi izvedena v največji tajnosti, so ljudje kmalu izvedeli za te dogodke in pričeli obiskovati grobove, kjer so bili pokopani talci. Prav zaradi tega, ker se je razvedelo o množičnih streljanjih v Dragi, so Nemci maja 1942 tu prenehali streljati in pokopavati talce.

Že avgusta 1941 so pričeli Nemci streljati talce tudi na krajih, kjer so partizani izvedli sabotažne akcije. V gozdu pri Smledniku so 22. 8. 1941 ustrelili 5 talcev, ki so jih pripeljali iz begunjskih zaporov zaradi napada borcev Rašiške čete na barona Lazarinija. Nemci so v svoji nemoči zaradi partizanskih akcij streljali talce na kraju bojev ali sabotaž do konca vojne. Tako so po različnih krajih Gorenjske do 17. aprila 1945, ko je bila usmrčena še zadnja žrtev, ustrelili, obesili ali sežgali 1270 talcev. Da bi zastrašili prebivalstvo, so Nemci objavljali sezname talcev na plakatih, na katerih so navadno skušali tudi opravičiti oziroma navesti vzroke za njihovo ustrelitev.

V vsem obdobju okupacije pa so Nemci streljali talce na vrtu begunjskih zaporov, kjer je bilo ustreljenih 74 talcev. Poleg tega pa so na vrtu begunjskih zaporov pokopavali talce, ki so bili ustreljeni v drugih krajih Gorenjske.

Talce so Nemci v začetku izbirali med jetniki begunjskih zaporov, pozneje, zlasti pa v letu 1942, so talce polovili v neposredni okolici, kjer je bila izvedena partizanska akcija, in jih takoj, brez predhodnega zaslišanja ustrelili.

Kronološki pregled streljanja talcev in število ustreljenih, nam prikazujeta, kako so Nemci ves čas okupacije skušali s sistemom talcev zadušiti narodno-osvobodilno gibanje, s tem, da so po vseh večjih partizanskih akcijah ustrelili veliko število talcev.

Prve usmrtitve avgusta 1941. leta so bile izvedene takoj po pričetku vstaje v kamniškem, jeseniškem in kranjskem okrožju. Prvi talci so bili ustreljeni samo zaradi tega, ker so bili osumljeni, da so komunisti ali da so sodelovali v pripravah na vstajo. V svoji nemoči, ker že ob pričetku vstaje niso mogli uničiti prvih partizanskih enot, so Nemci že avgusta 1941 ustrelili 50 talcev. Ta grozotna nemška reakcija je vplivala na razpoloženje prebivalstva, vendar ni zavrla nadaljnjega širjenja OF in vojaških akcij. Prav na primerih prvih talcev je prebivalstvo Gorenjske spoznalo, da bodo Nemci krvavo dušili vse poizkuse upora. Po bojih z Nemci avgusta 1941 so se prve partizanske enote razdelile v manjše skupine in niso izvajale pomembnejših akcij, kar se odraža v manjšem številu ustreljenih talcev, saj so septembra 1941 ustrelili 20 talcev. Oktobra so zaradi okrepljene dejavnosti Cankarjevega in Kamniškega bataljona (požig žage na Lancovem, borba na Golčaju) ponovno ustrelili 30 talcev. Nemci so skušali s streljanjem talcev preprečiti vojaške akcije partizanov in že od novembra 1941 tudi širjenje OF. Po vseh večjih aretacijah, ki so sledile izdajam, so Nemci streljali kot talce aktiviste in somišljenike OF. Talci, ki so bili ustreljeni v Dragi do maja 1942, so bili v glavnem vsi aretirani kot pristaši OF ali pa so narodnoosvobodilno gibanje podpirali z materialom. Ob izdajah oz. aretacijah decembra 1941, posebno pa še ob t. i. Kumerdajevi izdaji februarja leta 1942 je bilo v kranjskem in jeseniškem okrožju aretiranih nad 300 aktivistov. Večji del so jih odpeljali v različna koncentracijska taborišča, ostale pa so postrelili v glavnem v Dragi (14. 11. 1941 petnajst, 4. 12. 1941 osemindvajset, 3. 1. 1942 šestintrideset, 21. 1. 1942 petnajst, 12. 2. 1942 šestnajst, 31. 3. 1942 devetindvajset in 24. 5. 1942 deset). V Mauthausenu pa so 19. 4. 1942 ustrelili 49 talcev, aretiranih aktivistov OF, kot povračilno akcijo zaradi likvidacije jeseniškega župana Luckmana.

Po boju v Dražgošah so Nemci zagrešili enega največjih zločinov, ko so se zaradi svojih neuspehov v boju s Cankarjevim bataljonom maščevali nad domačini. Po vdoru v Dražgoše in umiku borcev Cankarjevega bataljona na Jelovico so Nemci 11. januarja 1942 zasedli vas in v Jelenščah pobili 20 domačinov, naslednjega dne, 12. januarja 1942 pa še 21. Med ustreljenimi je imel najmlajši 11 let, najstarejši pa 67 let. Toda s tem nemškega divjanja še ni bilo konec, saj so vas požgali in razminirali, ostale preživele, ženske in otroke pa izselili.

Kljub temu, da je gestapu v veliki meri uspelo ob koncu zime 1941/42 razbiti organizacijo OG na terenu, so priprave za spomladansko vstajo uspešno potekale. Ustanovljena sta bila Gorenjski in Kokrški odred. Borci teh dveh enot so v skladu z odlokom Glavnega štaba slovenskih partizanskih čet prešli v splošno ofenzivo, ki se je kazala predvsem v uspešnih akcijah na posameznih komunikacijah, ki povezujejo Gorenjsko s Koroško in v napadih na posamezne nemške ustanove. Razmere so za nemške okupatorje postajale nevzdržne. Himmler je 25. junija 1942 ukazal Rössenerju, naj pomiri Gorenjsko in Štajersko. V tem odloku je Himmler sam napisal navodilo za izvedbo akcije, v katerem je naročil, naj vse tiste osebe, ki so delovale proti rajhu in podpirale partizane, najstrožje kaznujejo. Moške naj pobijejo, ženske aretirajo in odpeljejo v koncentracijska taborišča, otroke pa v rajh. Za realizacijo teh navodil je bila sklicana 3. junija 1942 konferenca, kjer so sprejeli sklep o uvedbi izrednega stanja, s katerim je bilo med drugim tudi določeno, da je potrebno v vsaki vasi določiti osebe, ki Nemcem niso posebno naklonjene in jih v primeru nemirov ustreliti s svojci vred kot talce. Tudi v zaupnem povelju generalpolkovnika policije Kurta Dalugegeja je bilo navodilo, da bo vsak prebivalec, ki bo ugodno govoril o partizanih, izgubil vso svojo imovino in bodo ustreljeni on in njegovi sorodniki. Prav tako bo ustreljena vsa družina, če bo kateri od njenih članov sodeloval v partizanih. Za realizacijo teh načrtov so bili pripravljene izkoreniniti cela naselja in postreliti vse njihove prebivalce.

Vsem tem pripravam je sledila nemška ofenziva, ki je trajala od julija do septembra 1942 in je pomenila višek nemškega divjanja na Gorenjskem, pa tudi dneve največje groze. Julija 1942 so Nemci na Gorenjskem ustrelili 330 talcev. Že 1. julija so v Mostah ustrelili 28 talcev zaradi požiga železniškega mostu. Kako kruto so obračunavali s prebivalstvom, kaže primer, da so v Gobovcih pri Podbrezjah ustrelili 5 talcev samo zaradi dozdevnega napada partizanov na nemškega policista. Še bolj krute pa so bile nemške akcije, v katerih so v enem mesecu požgali 11 slovenskih vasi, moške prebivalce, stare nad 15 let, so postrelili in njihova trupla zmetali v ogenj, ženske in otroke pa so izselili. Takšno usodo so doživele naslednje vasi: 8. julija Gradiše in Koreno, 20. julija Hrastnik, Kokra in Sovodenj, 27. julija Bistrica pri Podbrezjah ter Zlato Polje, Obrše, Trnovče, Mala Lašna in Brezovica 2. avgusta. Poleg pogromov nad celimi vasi so za vsako najmanjšo akcijo streljali na desetine talcev, ki so jih dovažali iz Begunj ali pa so jih pobirali v bližnjih vaseh, kjer so bile akcije izvedene.

Po zaključeni ofenzivi septembra 1942 je šef civilne uprave za Gorenjsko na zborovanju v Kranju sporočil, da je Gorenjska pomirjena in da ne bodo več streljali talcev, prebivalstvu pa bodo podelili nemško državljanstvo na preklic. Nemcem je med ofenzivo res uspelo prizadeti partizanskim enotam hude izgube, vendar partizanov niso uničili. Tudi s svojim terorjem so v nekaterih primerih prestrašili prebivalstvo in s tem otežili dejavnost partizanov. Vse to pa ni zavrlo narodnoosvobodilnega gibanja, ki se je po udarcih poleti in jeseni

Bekanntmachung

Als Vergleichskommission für die in letzter Zeit von Russland vertriebenen Flüchtlinge bei Russland und Dänemark und für die Erreichung eines Preisverfahrens bei Preußen, werden die nachstehend angeführten Personen

erschosen.

Die Mitglieder dieser Kommission sind Russen oder werden mit diesem in Verbindung und haben die durch Lösung von Russischen, Lebensmittel, etc. ummittelbar, bevor durch Lösung der entsprechenden Angelegenheiten über Arbeit und Transport der Russen, diese Über-
sicht erreicht.

Ordnen-Nr.	Nachname	Wohnort
1	Diek	Brno
2	Diek	Brno
3	Diek	Brno
4	Diek	Brno
5	Diek	Brno
6	Diek	Brno
7	Diek	Brno
8	Diek	Brno
9	Diek	Brno
10	Diek	Brno
11	Diek	Brno
12	Diek	Brno
13	Diek	Brno
14	Diek	Brno
15	Diek	Brno
16	Diek	Brno
17	Diek	Brno
18	Diek	Brno
19	Diek	Brno
20	Diek	Brno
21	Diek	Brno
22	Diek	Brno
23	Diek	Brno
24	Diek	Brno
25	Diek	Brno
26	Diek	Brno
27	Diek	Brno
28	Diek	Brno
29	Diek	Brno
30	Diek	Brno
31	Diek	Brno
32	Diek	Brno
33	Diek	Brno
34	Diek	Brno
35	Diek	Brno
36	Diek	Brno
37	Diek	Brno
38	Diek	Brno
39	Diek	Brno
40	Diek	Brno
41	Diek	Brno
42	Diek	Brno
43	Diek	Brno
44	Diek	Brno
45	Diek	Brno
46	Diek	Brno
47	Diek	Brno
48	Diek	Brno
49	Diek	Brno
50	Diek	Brno
51	Diek	Brno
52	Diek	Brno
53	Diek	Brno
54	Diek	Brno
55	Diek	Brno
56	Diek	Brno
57	Diek	Brno
58	Diek	Brno
59	Diek	Brno
60	Diek	Brno
61	Diek	Brno
62	Diek	Brno
63	Diek	Brno
64	Diek	Brno
65	Diek	Brno
66	Diek	Brno
67	Diek	Brno
68	Diek	Brno
69	Diek	Brno
70	Diek	Brno
71	Diek	Brno
72	Diek	Brno
73	Diek	Brno
74	Diek	Brno
75	Diek	Brno
76	Diek	Brno
77	Diek	Brno
78	Diek	Brno
79	Diek	Brno
80	Diek	Brno
81	Diek	Brno
82	Diek	Brno
83	Diek	Brno
84	Diek	Brno
85	Diek	Brno
86	Diek	Brno
87	Diek	Brno
88	Diek	Brno
89	Diek	Brno
90	Diek	Brno
91	Diek	Brno
92	Diek	Brno
93	Diek	Brno
94	Diek	Brno
95	Diek	Brno
96	Diek	Brno
97	Diek	Brno
98	Diek	Brno
99	Diek	Brno
100	Diek	Brno

Objava

V zadolžene za obravnavo zadeve, ki so jih bančili v različnih časih izvedli pri vsaki
Bračniku in Družbi ter za vsako poročilnega obdobja pri vsaki Posrednici, so bila splošno izve-
dana ostati

ustreljene.

Umorjeni so bili čezno abstraktni ljudi ali v zvezi z njimi, ter so jih prodajali z obsevnimi
Brid ali odobeno so njih zapadne omogočili v tem, da so očitno prodajane prijetno o njih bi-
vališča in njih delavnosti

Ordnen-Nr.	Nachname	Wohnort
1	Diek	Brno
2	Diek	Brno
3	Diek	Brno
4	Diek	Brno
5	Diek	Brno
6	Diek	Brno
7	Diek	Brno
8	Diek	Brno
9	Diek	Brno
10	Diek	Brno
11	Diek	Brno
12	Diek	Brno
13	Diek	Brno
14	Diek	Brno
15	Diek	Brno
16	Diek	Brno
17	Diek	Brno
18	Diek	Brno
19	Diek	Brno
20	Diek	Brno
21	Diek	Brno
22	Diek	Brno
23	Diek	Brno
24	Diek	Brno
25	Diek	Brno
26	Diek	Brno
27	Diek	Brno
28	Diek	Brno
29	Diek	Brno
30	Diek	Brno
31	Diek	Brno
32	Diek	Brno
33	Diek	Brno
34	Diek	Brno
35	Diek	Brno
36	Diek	Brno
37	Diek	Brno
38	Diek	Brno
39	Diek	Brno
40	Diek	Brno
41	Diek	Brno
42	Diek	Brno
43	Diek	Brno
44	Diek	Brno
45	Diek	Brno
46	Diek	Brno
47	Diek	Brno
48	Diek	Brno
49	Diek	Brno
50	Diek	Brno
51	Diek	Brno
52	Diek	Brno
53	Diek	Brno
54	Diek	Brno
55	Diek	Brno
56	Diek	Brno
57	Diek	Brno
58	Diek	Brno
59	Diek	Brno
60	Diek	Brno
61	Diek	Brno
62	Diek	Brno
63	Diek	Brno
64	Diek	Brno
65	Diek	Brno
66	Diek	Brno
67	Diek	Brno
68	Diek	Brno
69	Diek	Brno
70	Diek	Brno
71	Diek	Brno
72	Diek	Brno
73	Diek	Brno
74	Diek	Brno
75	Diek	Brno
76	Diek	Brno
77	Diek	Brno
78	Diek	Brno
79	Diek	Brno
80	Diek	Brno
81	Diek	Brno
82	Diek	Brno
83	Diek	Brno
84	Diek	Brno
85	Diek	Brno
86	Diek	Brno
87	Diek	Brno
88	Diek	Brno
89	Diek	Brno
90	Diek	Brno
91	Diek	Brno
92	Diek	Brno
93	Diek	Brno
94	Diek	Brno
95	Diek	Brno
96	Diek	Brno
97	Diek	Brno
98	Diek	Brno
99	Diek	Brno
100	Diek	Brno

Der Kaiser H- und Reichskriegsminister in Wien
gez. Rösener
H-Regierung und Reichskriegsminister der Kaiser

Plakat o ustrelitvi 133 talcev na Hrušici, v Bistrici in Brodeh

1942 prek zime ponovno okrepilo in z dotokom novih borcev se je spomladi 1943 povečalo število partizanskih akcij. Nemci so, ne glede na obljubo, kot povračilo za partizanske akcije spomladi 1943 spet pričeli streljati talce. Od marca do julija 1943 so na Gorenjskem ustrelili 123 talcev. Od srede leta 1943 so Nemci oziroma gestapo pričeli spreminjati taktiko boja proti partizanom. Frenehali so odgovarjati na partizanske akcije s streljanjem talcev. Od avgusta do novembra so jih ustrelili 5, čeprav je bilo izvedenih na Gorenjskem vrsta uspešnih akcij in je nastalo prvo osvobojeno ozemlje. Narodnoosvobodilno gibanje na Gorenjskem so skušali uničiti z notranjim razkrojem. Ob koncu leta 1943 se je že jasno pokazalo, da tudi ta taktika partizanskega gibanja ni uničila. Zaradi tega je takrat že onemogli bes nacistov dosegel svoj drugi vrh v podivjanosti in so svojo nemoč spet pokazali s tem, da so decembra 1943 ter januarja in februarja 1944 ustrelili 242 talcev. Po teh pogromih v zimi 1943/44 Nemci do konca vojne na Gorenjskem niso več streljali večjih skupin talcev. 20. septembra so se ponovno znesli nad nedolžnimi prebivalci vasi Radovna, ko je cela vas doživela usodo Dražgoš in ostalih enajstih vasi, ki so bile požgane poleti 1942. V tem zločinu je bilo ubitih 24 domačinov.

Po zločinu v Radovni so Nemci do konca svoje okupacijske oblasti še vedno streljali talce v Begunjah, vendar ne več tako množično kot poleti 1942 ali v začetku leta 1944. Streljanje talcev ob koncu vojne je bil znak onemoglega besa pred neizbežnim porazom. Kljub temu, da je bil konec vojne le še vprašanje časa, so Nemci v zadnjih ofenzivah na področju kamniškega okrožja pozimi 1944/45 in na področju desnega brega Save marca 1945 še vedno streljali nedolžno prebivalstvo in požigali domačije že zaradi najmanjšega suma, da so domačini pomagali partizanom ali so jim nudili zatočišče.

1270 umorjenih talcev na Gorenjskem je zelo prepričljiv dokaz, da so Nemci na Gorenjskem svoje načrte uresničevali tudi za ceno nedolžnih žrtev, prav tako se vidi, da je brutalnost, s katero so nameravali zatreti upor, le za kratek čas prestrašila prebivalstvo, ki je potem še z večjo vneto sodelovalo v boju proti nacističnim okupatorjem, v želji, da bi maščevali nedolžne žrtve.